

Bruselj, 24. marec 2025
(OR. en)

17082/1/24
REV 1 ADD 1

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0288(COD)

SOC 931
EMPL 628
STATIS 138
ECOFIN 1535
CODEC 2354
PARLNAT 130

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o statistiki Evropske unije o podjetjih na trgu dela in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 530/1999 ter uredb (ES) št. 450/2003 in (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta

- osnutek utemeljitve Sveta
- Svet sprejel 24. marca 2025

I. UVOD

1. Komisija je 28. julija 2023 predložila predlog uredbe o statistiki Evropske unije o podjetjih na trgu dela in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 530/1999 ter uredb (ES) št. 450/2003 in (ES) št. 453/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
2. Ta predlog obravnava statistične podatke o plačilih, stroških dela, plačilni vrzeli med spoloma in prostih delovnih mestih v EU, ki jih evropski statistični sistem redno objavlja, njegov cilj pa je povečati primerljivost statističnih podatkov med državami članicami, hkrati pa zagotoviti letno zbiranje podatkov o plačilni vrzeli med spoloma.
3. Predlog in ustrezna ocena učinka sta bila predstavljena na seji Delovne skupine za statistiko 22. novembra 2023. Delovna skupina za statistiko je predlog preučevala še na sejah 5. decembra 2023 ter 11. in 31. januarja 2024.
4. Odbor stalnih predstavnikov (1. del) se je 28. februarja 2024 dogovoril o pogajalskem mandatu iz dokumenta 6097/24.
5. Poročilo poročevalke (Irene Tinagli), ki ga je Odbor Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve sprejel 22. februarja 2024, je bilo istega dne z glasovanjem na plenarnem zasedanju odobreno kot pogajalski mandat Parlamenta. Na plenarnem zasedanju 24. aprila 2024 je bilo stališče Parlamenta v prvi obravnavi izglasovano. To stališče je sestavljeno iz poročila poročevalke in štirih dodatnih predlogov sprememb, ki jih je predlagal Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve (pridruženi odbor za ta dosje).
6. Prvi trialog je potekal 21. novembra 2024 med madžarskim predsedovanjem.
7. Coreper je na seji 11. decembra 2024 odobril revidirani mandat.²
8. Pogajalski skupini Sveta in Parlamenta sta na drugem trialogu 12. decembra 2024 dosegli začasni dogovor.

¹ 12258/23 + ADD 1–4.

² 16689/24

9. Odbor stalnih predstavnikov (1. del) je 18. decembra 2024 analiziral končno kompromisno besedilo zaradi sprejetja dogovora in ga potrdil³.
10. Odbor Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve (ECON) je 16. januarja 2025 potrdil politični dogovor, njegova predsednica pa je 17. januarja 2025 predsedniku Odbora stalnih predstavnikov poslala pismo, v katerem je potrdila, da bo Parlament odobril stališče Sveta v drugi obravnavi, če bo Svet odobril zadevno uredbo v prvi obravnavi, potem ko jo bo pregledala pravnolingvistična služba.

³ 16821/24

II. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

11. Evropski parlament in Svet sta se pogajala, da bi sklenila dogovor na podlagi stališča Sveta v prvi obravnavi, ki bi ga Parlament lahko brez sprememb odobril v drugi obravnavi. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla sozakonodajalca ob pomoči Evropske komisije.
12. Podatki o minimalnih plačah in kolektivnih pogajanjih v zvezi z direktivo o minimalnih plačah morajo temeljiti na trenutno razpoložljivih podatkih. Eurostat lahko na podlagi podatkov, ki so jih že zagotovili nacionalni statistični organi, izračuna pokritost s kolektivnimi pogodbami o plačah in delež delavcev, zajetih z minimalno plačo.
13. V uvodnih izjavah je bilo dodano sklicevanje na plačilno vrzel med spoloma in navedeno, da lahko Eurostat z uporabo podatkov iz ankete o strukturi plač zbere skupna letna in mesečna plačila zaposlenih moških in žensk.
14. Dodana je bila opredelitev pojma „socialna podjetja“, vendar so potrebne študije izvedljivosti in pilotne študije, da bi razvili metodologijo, ki bi lahko zagotovila točne podatke na podlagi razpoložljivih klasifikacij iz poslovnih registrov. V besedilo je bila vključena tudi opredelitev „plačilne vrzeli med spoloma“.
15. V uvodnih izjavah je bila dodana razlaga za opis pojma „podatki v zasebni lasti“. V uvodnih izjavah je tudi sklicevanje na podatke za preteklost, kar potrjuje pomen tovrstnih podatkov.
16. Poročanje o kakovosti bodo dopolnjevale smernice Eurostata o oceni kakovosti virov podatkov.
17. V člen 3 „Viri in metode“ je bila dodana določba, ki zagotavlja dostop do osebnih podatkov, ki jih hranijo zasebni imetniki podatkov, za namene statistike trga dela o podjetjih.

18. V zvezi z delegiranimi in izvedbenimi akti iz člena 4 so bili dodani zaščitni ukrepi, pri katerih morajo biti izpolnjena določena načela. Ti zaščitni ukrepi vključujejo jasno navedbo, da se je treba izogniti dodatnim bremenom za respondente in izvesti študije izvedljivosti ali pilotne študije, ki jih financira EU, in sicer še preden bi bil predlagan kateri koli delegirani ali izvedbeni akt. Za zagotovitev pravočasnega izvajanja ankete o strukturi plač je bila za referenčno leto 2026 dodana določba, na podlagi katere se zadevni izvedbeni akt sprejme pred 1. septembrom 2025.
19. Periodičnost, referenčna obdobja in roki za posredovanje podrobnih tem, ki so že vključeni v Prilogo, ne bodo spremenjeni z delegiranim aktom. Z delegiranimi akti se zgoraj navedeni parametri lahko določijo samo za nove podrobne teme.
20. Geografske razčlenitve, določene v izvedbenih aktih, ne smejo biti nižje od ravni NUTS 1.
21. Da bi poudarili pomen zmanjšanja bremena poročanja, je bil v uvodne izjave dodan poziv Komisiji, naj redno pregleduje uporabo in uporabnost podatkov ter opusti spremenljivke in podrobne teme, ko te niso več potrebne.
22. Člen 7 „Zahteve glede ad hoc podatkov“ je bil črtan, vendar sta bila v člen 4 vključena delegirani in izvedbeni akt, namenjen predvsem začasni pripravi podatkov. Začasnost teh delegiranih ali izvedbenih aktov je podrobneje opredeljena z določbo, ki predvideva, da informacije, ki jih morajo zagotoviti države članice, ne smejo presegati obdobja treh referenčnih let.
23. Vključeno je sklicevanje na obvezno financiranje iz programa za enotni trg, dopolnjeno z navedbo možnosti uporabe sredstev iz splošnega proračuna EU. Finančni prispevek Unije je bil ohranjen v višini 90 %, kot je bilo predvideno v prvotnem predlogu Komisije.

24. Odstopanja so bila povezana s periodičnostjo. Štiriletno odstopanje se bo uporabljalo za večletno zbiranje podatkov, dvoletno odstopanje za letne periodičnosti, enoletno odstopanje pa za četrtno zbiranje podatkov. V utemeljenih primerih lahko Komisija odobri dodatno odstopanje za eno leto, neodvisno od periodičnosti.
25. Ker bo ta uredba sprejeta pozneje, kot je bilo sprva predvideno, je bilo več prvih referenčnih obdobj med letoma 2026 in 2027 spremenjenih. Ena od teh sprememb se nanaša na podatke o plačilni vrzeli med spoloma. Iz istega razloga sta bila med letoma 2026 in 2027 spremenjena tudi datuma razveljavitve uredb (ES) št. 450/2003 in (ES) št. 453/2008.
26. Četrtni indeksi skupnih stroškov dela in opravljenih delovnih ur bodo zagotovljeni prostovoljno.

III. SKLEP

27. V stališču Sveta v prvi obravnavi je v celoti upoštevan kompromis, ki sta ga v pogajanjih dosegla Svet in Evropski parlament ob pomoči Komisije.
28. Ta kompromis je potrjen s pismom, ki ga je predsednica odbora ECON 17. januarja 2025 poslala predsedniku Odbora stalnih predstavnikov. Predsednica odbora ECON je v navedenem pismu napovedala, da bo članom in članicam odbora, nato pa tudi na plenarnem zasedanju, predlagala, naj v drugi obravnavi Parlamenta sprejmejo stališče Sveta iz prve obravnave brez sprememb, potem ko ga bosta pregledali pravnolingvistični službi obeh institucij.